Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/2640

19.12.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2025/2640,

annettu 16 päivänä joulukuuta 2025,

luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisestä puitesopimuksesta, joka koskee vastavuoroista tietojenvaihtoa rajamenettelyihin ja viisumihakemuksiin liittyviä turvallisuusselvityksiä ja henkilöllisyyden todentamisia varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan 2 kohdan ja 77 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Amerikan yhdysvallat, jäljempänä ’Yhdysvallat’, on ottanut käyttöön uuden vaatimuksen, joka koskee liittymistä Yhdysvaltojen viisumivapausohjelmaan ja edelleen osallistumista siihen ja jonka ansiosta osallistujamaiden kansalaiset voivat matkustaa Yhdysvaltoihin ilman viisumia enintään 90 päiväksi matkailu- tai liiketoimintatarkoituksessa. Uusi vaatimus edellyttää vahvistetun rajaturvallisuutta koskevan kumppanuuden, jäljempänä ’EBSP’, muodostamista Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriön kanssa. Näin ollen EBSP:n puitteissa tehtävää tietojenvaihtoa varten tarvitaan unionin puolella yhteinen kehys, jonka tarkoituksena on helpottaa kumppaneiden välistä tietojenvaihtoa ja lisätä sen varmuutta. Sen vuoksi olisi aloitettava neuvottelut unionin ja Yhdysvaltojen välillä tehtävästä puitesopimuksesta, joka koskee vastavuoroista tarpeellista tietojenvaihtoa matkustajien turvallisuusselvityksiä ja henkilöllisyyden todentamista varten sen määrittämiseksi, aiheuttaako heidän maahantulonsa tai oleskelunsa riskin yleiselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle, jäljempänä ’puitesopimus’. Matkustajien turvallisuusselvitysten ja henkilöllisyyden todentamisen tueksi vaihdettuja tietoja olisi voitava myöhemmin käyttää toimivaltaisten viranomaisten tukemiseksi niiden pyrkimyksissä puuttua laittomaan muuttoliikkeeseen sekä ehkäistä, havaita ja torjua vakavaa rikollisuutta ja terrorismirikoksia edellyttäen, että kyseisiä toimia toteutetaan rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan yhteydessä ja ainoastaan silloin, kun se on tarpeen ja sallittu kahdenvälisellä sopimuksella tai järjestelyllä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden tietojenvaihtoa Yhdysvaltojen kanssa koskevien asiaankuuluvien tietojenvaihtokehysten, myös lainvalvonnan ja rikosasioiden alalla, kuten vakavan rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi tehtyjen sopimusten, jäljempänä ’PCSC-sopimukset’, ja keskinäistä oikeusapua koskevien sopimusten, soveltamista.

(2) Puitesopimus ei saisi vaikuttaa muiden unionin tai sen jäsenvaltioiden ja Yhdysvaltojen välisten sopimusten toimintaan, mukaan lukien lainvalvonnan osalta PCSC-sopimukset tai rikosasioiden osalta keskinäistä oikeusapua koskevat sopimukset.

(3) Puitesopimuksessa olisi pyrittävä ottamaan huomioon jäsenvaltioiden sitoumus osallistua Yhdysvaltojen viisumivapausohjelmaan. Näin ollen on olennaisen tärkeää, että unioni ilmoittaa selkeästi, että kun otetaan huomioon puitesopimusta koskevien neuvottelujen aloittaminen, Yhdysvaltojen olisi arvioitava vasta asianmukaisen ajan kuluttua, ovatko jäsenvaltiot tehneet kahdenvälisen EBSP-sopimuksen tai -järjestelyn.

(4) Puitesopimuksessa olisi kunnioitettava perusoikeuksia ja noudatettava Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustettuja periaatteita, erityisesti perusoikeuskirjan 6 artiklassa tunnustettua oikeutta vapauteen ja turvallisuuteen, perusoikeuskirjan 7 artiklassa tunnustettua oikeutta nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta, perusoikeuskirjan 8 artiklassa tunnustettua oikeutta henkilötietojen suojaan, perusoikeuskirjan 47 artiklassa tunnustettua oikeutta tosiasialliseen oikeussuojaan ja puolueettomaan oikeudenkäyntiin, 48 artiklassa tunnustettua syyttömyysolettamaa ja oikeutta puolustukseen sekä 49 artiklassa tunnustettuja laillisuusperiaatetta ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaatetta. Puitesopimusta olisi sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon suhteellisuusperiaate perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Puitesopimuksen olisi myös oltava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 ([1]) V luvun ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 ([2]) V luvun sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1689 ([3]) periaatteiden mukainen.

(5) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([4]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 17 päivänä syyskuuta 2025.

(6) Puitesopimuksen olisi mahdollistettava kahdenvälisten järjestelyjen ja sopimusten tekeminen jäsenvaltioiden ja Yhdysvaltojen välillä puitesopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa edellyttäen, että tällaisten kahdenvälisten järjestelyjen ja sopimusten määräykset ovat puitesopimuksen määräysten ja unionin oikeuden mukaisia. Puitesopimuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevat kahdenväliset järjestelyt tai sopimukset, jotka on tehty ennen puitesopimuksen voimaantuloa, olisi yhdenmukaistettava puitesopimuksen kanssa.

(7) Komissio olisi nimettävä unionin neuvottelijaksi.

(8) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

(9) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 19 mukaisesti, ja jollei kyseisen pöytäkirjan 4 artiklan soveltamisesta muuta johdu, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Komissiolle annetaan lupa aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisestä puitesopimuksesta, joka koskee vastavuoroista tietojenvaihtoa matkustajien turvallisuusselvityksiä ja henkilöllisyyden todentamista varten sen määrittämiseksi, aiheuttaako heidän maahantulonsa tai oleskelunsa riskin yleiselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle.

Neuvottelut käydään neuvoston antamien ja tämän päätöksen lisäyksessä olevien neuvotteluohjeiden pohjalta.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1689, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös) (EUVL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

2 artikla

Nimetään komissio unionin neuvottelijaksi.

3 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitetut neuvottelut käydään kuullen oikeus- ja sisäasioiden tietojenvaihtotyöryhmää (IXIM), joka on nimetty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi erityiskomiteaksi, jollei neuvoston komissiolle myöhemmin antamasta ohjeistuksesta muuta johdu.

Komissio raportoi neuvostolle neuvottelujen kulusta ja edistymisestä sekä niiden tuloksista säännöllisin väliajoin ja neuvoston pyynnöstä ja toimittaa sille asiaa koskevat asiakirjat mahdollisimman pian, jotta neuvoston jäsenillä olisi kohtuullisesti aikaa valmistautua asianmukaisesti tulevista puitesopimusta koskevista neuvotteluista käytäviin työryhmäkeskusteluihin.

Komissio toimittaa tarvittaessa tai neuvoston pyynnöstä kirjallisen raportin.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. BJERRE